

Ursula Hirschmann: luptătoare antifascistă și fondatoare a Europei federaliste (1913-1991)

Născută la Berlin, într-o familie de evrei din clasa mijlocie, Ursula Hirschmann s-a alăturat în 1932 unei organizații de tineret a Partidului Social Democrat pentru a opune rezistență nazismului în ascensiune. După ce l-a întâlnit pe Eugenio Colomi, un tânăr filosof și socialist italian și s-a căsătorit cu el, în timpul exilului de la Paris, de la mijlocul anilor 1930, Hirschmann a participat activ la opoziția antifascistă din Italia.

Ea și-a urmat soțul, când acesta a fost arestat și încarcerat pe insula Ventotene. Acolo i-au întâlnit pe Ernesto Rossi și Altiero Spinelli și, în 1941, au redactat împreună Manifestul de la Ventotene pentru o Europă liberă și unită, considerat a fi punctul de plecare al federalismului european. Manifestul prezenta, în linii mari, Uniunea Europeană democratică ale cărei baze puteau fi puse după război. Hirschmann a introdus pe ascuns manifestul în Italia continentală și a contribuit la răspândirea lui.

În august 1943, la Milano, ea a fost unul din fondatorii Mișcării Federaliste Europene, alături de Spinelli care reușise, între timp, să evadeze din Ventotene. În 1975, Hirschmann a creat, la Bruxelles, Asociația „Femmes pour l'Europe”.

Primii ani de viață

Născută în 1913, tânăra Ursula Hirschmann a descoperit politica și activismul participând la evenimente organizate atât de Partidul Socialist, cât și de Partidul Social Democrat, la Berlin, orașul său natal.

În 1932, în timp ce urma studiul de economie, tânăra evreică a ales un drum mai radical, devenind membră a grupărilor comuniste de rezistență. Un an mai târziu, când opresiunea exercitată de naziști asupra opoziției s-a intensificat, Ursula și fratele ei Albert (care va deveni mai târziu un prominent economist și politolog) s-au mutat la Paris. Acesta a fost începutul unui lung exil pentru Ursula Hirschmann și un moment de cotitură în convertirea ei la cauza federalismului european.

La Paris, Ursula și Albert s-au reîntâlnit cu Eugenio Colomi, un tânăr filosof și socialist italian pe care îl cunoscuseră la Berlin. Ursula Hirschmann l-a urmat pe Colomi în Italia și s-au căsătorit în 1935.

Cuplul s-a implicat activ în mișcarea antifascistă din Italia. Totuși, acest activism radical a condus la arestarea și exilarea lui Colomi pe insula Ventotene. Ursula Hirschmann a primit din partea autorităților permisiunea de a-l urma pe Colomi la Ventotene, unde au întâlnit alți intelectuali antifasciști, precum Altiero Spinelli și Ernesto Rossi.

Nașterea federalismului european

Această întâlnire a unor oameni cu o viziune comună a dus, în cele din urmă, la redactarea, în 1941, a Manifestului de la Ventotene pentru o Europă liberă și unită. Scris în secret, pe hârtie de țigări,

Manifestul a fost nu doar o declarație politică, ci și un proiect pentru o federație democratică a Europei. Manifestul făcea apel la desprinderea de trecut și la crearea unui nou sistem politic prin restructurarea politicii și realizarea de reforme extinse la nivel social.

După ce a evadat de pe insula Ventotene, Ursula a reușit să aducă manifestul pe continent și a contribuit la difuzarea lui. Documentul a devenit foarte cunoscut în rândul luptătorilor din rezistența italiană care se opuneau regimului nazist. Ursula Hirschmann a ajuns la Milano și, împreună cu Spinelli și alți activiști, a creat, în 1943, *Movimento Federalista Europeo*, (Mișcarea Federalistă Europeană), în timp ce forțele aliate încercau să pătrundă în Italia prin partea de sud. În luna august a aceluși an, a fost organizată la Milano prima reuniune pentru constituirea mișcării federaliste, care s-a încheiat cu aprobarea celor șase pietre de temelie ale gândirii federaliste concepute în Ventotene.

În 1944, Eugenio Colomi a fost ucis de fasciști la Roma. Un an mai târziu, Ursula Hirschmann s-a căsătorit cu Altiero Spinelli. Au fugit în Elveția, unde au făcut eforturi pentru a internaționaliza mișcarea federalistă europeană. Ursula Hirschmann s-a implicat în organizarea primului congres federalist internațional, care s-a desfășurat la Paris, în 1954. În cele din urmă, cuplul s-a stabilit la Roma.

Angajamentul politic al Ursulei Hirschmann nu s-a încheiat odată cu terminarea celui de-al Doilea Război Mondial. În 1975, a înființat la Bruxelles *Association Femmes pour l'Europe* (Asociația Femei pentru Europa), care a reunit femeile din cercurile feministe și politice deopotrivă și continuă să promoveze și astăzi egalitatea de gen.

Ursula Hirschmann a avut trei fiice – Silvia, Renata și Eva – cu primul soț, Eugenio Colomi, și alte trei cu Altiero Spinelli – Diana, Sara și Barbara, aceasta din urmă devenind jurnalist și parlamentar în Italia. În decembrie 1975, Ursula Hirschmann a suferit o hemoragie cerebrală din care nu și-a mai revenit niciodată în totalitate. A murit în 1991, la vârsta de 77 de ani.